

Toets: ongeziene tekst, Vergilius - Georgica I, 354- 364

Naam:

Klas:

/20

Lees voordat je begint met vertalen de inleiding die bij het stuk staat. Bij het vertalen probeer je zo dicht mogelijk bij het Latijn te blijven: ik zie liever dat je de Latijnse grammaticale constructie snapt dan dat je absoluut geen gewrongen zinnen gebruikt. Uiteraard moet het Nederlands wel begrijpelijk en correct zijn.

Veel succes!

Inleiding

In het eerste boek van de Georgica gaat het, zoals je weet, over de landbouw. Uiteraard bespreekt Vergilius hierbij ook het weer, wat natuurlijk belangrijk is voor de landbouw. Een onderdeel daarvan zijn de voortekenen die wijzen op slecht weer. De volgende passage geeft enkele van die voortekenen:

Tekst

Continuo¹ ventis surgentibus² aut freta³ ponti
incipiunt agitata⁴ tumescere⁵ et aridus⁶ altis
montibus audiri fragor⁷, aut resonantia⁸ longe
litora⁹ misceri¹⁰ et nemorum¹¹ increbescere¹² murmur¹³.
iam sibi tum a curvis¹⁴ male¹⁵ temperat¹⁶ unda carinis¹⁷,
cum medio celeres¹⁸ revolant¹⁹ ex aequore²⁰ mergi²¹
clamorem²²que ferunt ad litora, cumque marinae²³
in sicco²⁴ ludunt²⁵ fulicae²⁶, notas²⁷que paludes²⁸
deserit²⁹ atque altam supra volat ardea³⁰ nubem³¹.

1	continuo	direct, onmiddelijk
2	surgere, -go, surrexi, surrectum	opsteken, aanzwellen
3	fretum, -i	zeestraat
4	agitare, -to, -tavi, -tatum	opjagen, aanjagen
5	tumescere, -co, tumui, -	zwellen, opzwellen
6	aridus, -a, -um	droog, krakend (als een vuur)
7	fragor, -oris (m)	geluid, herrie, gekraak
8	resonare, -o, -avi, -atum	weerklinken, klinken
9	litus, litoris	kust, waterkant, oever
10	miscere, -eo, -ui, mixtum	mengen, delen, aanwakkeren
11	nemus, nemoris	bos, woud
12	increbescere, -o, crebui, -	toenemen, in aantal groeien
13	murmur, uris	geruis, gemompel, gebulder
14	curvus, -i	gebogen, krom
15	male	hier: nauwelijks
16	temperare, -o, -avi, -atum	temperen, op een juiste manier verdelen
	<i>sibi temperare a + abl</i>	zich inhouden tegenover
17	carina, -ae	kiel (van een schip), schip
18	celer, -eris (bijv. nw)	snel, rap
19	revolare, -o, -avi, -atum	<i>re – volare</i> ; opnieuw vliegen, opvliegen
20	aequor, -ris	effen oppervlak, de zee
21	mergus, -i	duiker (soort watervogel)
22	clamor, -oris	geroep, gefluit, gekwaak
23	marinus, -a, -um	van de zee, zee-
24	siccus, -a, -um	droog (hier zelfstandig gebruikt)
25	ludere, -o, lusi, -sum	spelen, vertoeven, zich vermaken
26	fulica, -ae	meerkoet (soort watervogel)

27	notus, -a, um	bekend
28	palus, paludinis	moeras, broek, drasland
29	deserere, -o, -rui, -rtum	leegmaken, verlaten
30	ardea, -ae	reiger
31	nubes, -is	wolk, mist